

Mniejszości Narodowe i Etniczne

<http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/oswiata/strategie-rozwoju-oswi/litewska/6655,Protokol-z-VIII-posiedzeni-a-Podzespolu-ds-Edukacji-Mniejszosci-Narodowych-Sejny-.html>
2020-09-20, 16:39

Protokół z VIII posiedzenia Podzespołu do Spraw Edukacji Mniejszości Narodowych Sejny, 2 marca 2005 r.

W dniu 2 marca 2005 r. w Urzędzie Miasta Sejny odbyło się VIII posiedzenie Podzespołu do Spraw Edukacji Mniejszości Narodowych, działającego w ramach Zespołu do Spraw Mniejszości Narodowych, poświęcone ocenie stanu realizacji Strategii rozwoju oświaty mniejszości litewskiej w Polsce.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Podlaskiego Kuratorium Oświaty, władz samorządowych, szkół z litewskim językiem nauczania oraz organizacji mniejszości litewskiej w Polsce. Lista obecności w załączeniu. Posiedzeniu przewodniczył naczelnik Wydziału Mniejszości Narodowych i Etnicznych Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA Dobiesław Rzemieniewski.

Program posiedzenia

1. Sieć szkolna i finansowanie oświaty mniejszości litewskiej w Polsce
2. Pomieszczenia dla liceum w Puńsku oraz szkoły podstawowej i gimnazjum w Sejnach
3. Realizacja planów wydawniczych i programów nauczania oraz projekty wydawnicze na 2005 r.
4. Sprawdziany i egzaminy w języku litewskim

1. Sieć szkolna i finansowanie oświaty mniejszości litewskiej w Polsce

Realizując zapisy Strategii rozwoju oświaty mniejszości litewskiej w Polsce w 2004 r. uczniowie prowadzący naukę w języku litewskim byli objęci zwiększoną o 20% subwencją oświatową, a w małych szkołach, gdzie łączna liczba uczniów nie przekraczała 42, subwencję zwiększoną o 50 %. Jednocześnie realizując zapisy protokołu z V posiedzenia Podzespołu do Spraw Edukacji Mniejszości Narodowych, które odbyło się w Puńsku w dniu 10 marca 2004r., Minister Edukacji Narodowej i Sportu w 2004 r. przekazał z 1% rezerwy oświatowej dodatkowe środki finansowe dla gminy Puńsk w kwocie 496 tys. PLN, dla powiatu Sejny w kwocie 100 tys. PLN oraz dla gminy Sejny w kwocie 100 tys. PLN.

Realizując kolejne postanowienia protokołu V posiedzenia Podzespołu przewodniczący Zespołu zwrócił się do Przewodniczącego Strony Rządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z wnioskiem o uzupełnienie kryteriów dotyczących przyznawania środków z 1% rezerwy subwencji oświatowej o punkt dotyczący szkół mniejszości narodowych i etnicznych. Jednocześnie Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji w pisemnym wystąpieniu do Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, zwrócił uwagę na problemy z utrzymaniem małych szkół mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. W związku z tym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z grudnia 2004 r. znalazł się przepis, zgodnie z którym organy prowadzące szkoły dla mniejszości narodowych otrzymują z budżetu państwa subwencję na zadania oświatowe, zwiększoną o 20% i 100% dla uczniów oddziałów i szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych, dla których organizuje się dodatkowe zajęcia edukacyjne. Subwencja zwiększona o 100% dotyczy małych szkół. W związku z powyższym poprzez zwiększenie najpierw do 50% (od 2002 r.) a następnie do 100% (od 2005 r.) dodatkowej subwencji dla małych szkół zrealizowano postulaty przedstawicieli mniejszości litewskiej, zwracających uwagę na niedofinansowanie małych szkół.

2. Pomieszczenia dla liceum w Puńsku oraz szkoły podstawowej i gimnazjum w Sejnach

a) Pomieszczenia dla liceum w Puńsku

Dotychczas nie powiodły się próby utworzenia rezerwy celowej na rzecz Budowy i wyposażenia inwestycji służących podtrzymaniu tożsamości kulturowej mniejszości narodowych, z której dofinansowana została by rozbudowa szkoły w Puńsku. Jednak w dniu 6 stycznia 2005 r. Sejm RP przyjął ustawę o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, która w art. 18 ust. 2 pkt 2 umożliwia Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazanie środków na inwestycje służące zachowaniu tożsamości kulturowej mniejszości. Na posiedzeniu Zespołu do Spraw Mniejszości Narodowych, które odbyło się w dniu 10 lutego 2005 r. w Warszawie, wskazano na możliwości wynikające z art. 18 oraz poproszono przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych o przedstawienie do dnia 31 marca br. ich propozycji. Wnioski przedstawione przez mniejszości pokażą skalę potrzeb i pozwolą zaplanować kwotę jaka zostanie ujęta w projekcie budżetu państwa na rok 2006 w części 43, z przeznaczeniem na realizację potrzeb mniejszości.

Przedstawiciel władz samorządowych powiatu sejneńskiego podkreślił zaangażowanie urzędu w sprawę rozbudowy Zespołu Szkół z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania w Puńsku. Inwestycja ta została zgłoszona przez władze powiatu do kontraktu wojewódzkiego. Jednak Zarząd Województwa Podlaskiego nie wybrał tego zadania do realizacji w ramach kontraktu. Wnioskodawcy planują kontynuowanie procesu pozyskiwania środków z trzech źródeł: Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Województwa Podlaskiego, z Ministerstwa Gospodarki i Pracy, a także Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Projekt pod nazwą „Budowa budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Puńsku wraz z rozbudową kotłowni” jest planowany na lata 2005-2007. Zgodnie z szacunkami budowa będzie kosztować około 5 mln 700 tys. PLN, a władze samorządowe powiatu Sejny nie są w stanie udźwignąć takiej inwestycji samodzielnie.

b) pomieszczenia dla szkoły podstawowej i gimnazjum w Sejnach

W protokole V posiedzenia Podzespołu do Spraw Edukacji Mniejszości Narodowych, które odbyło się w Puńsku w dniu 10 marca 2004 r., została zapisana deklaracja władz samorządowych gmin Puńsk i Sejny, że do czasu zakończenia koncentracji w Sejnach szkół litewskich z terenu gminy i miasta Sejny, nie będą planowały zmian sieci szkolnej. Jednak wobec planów środowisk mniejszości litewskiej uruchomienia z dniem 1 września 2005 r. szkoły podstawowej i gimnazjum w Sejnach, Rada Gminy Sejny podjęła uchwałę o likwidacji dwóch szkół: w Krasnogrudzie, gdzie w ciągu litewskim uczy się 8 uczniów i w Ogrodnikach, gdzie

dodatkową naukę języka litewskiego pobiera 32 uczniów. W związku z powyższym sieć szkolna pozostaje wniezmienionym kształcie do końca sierpnia 2005 r. Uchwała Rady Gminy Sejny została następnie przekazana do Podlaskiego Kuratora Oświaty, który w dniu 27 stycznia 2005 r. zorganizował spotkanie z przedstawicielami społeczności litewskiej, podczas którego omówione zostały zgłoszone propozycje. W wyniku dyskusji uzgodniono pozytywne stanowisko Podlaskiego Kuratora w sprawie likwidacji z dniem 1 września 2005 r. szkół w Krasnogrudzie i Ogrodnikach. Jednocześnie wskazano, że decyzja ta była możliwa jedynie wobec planów uruchomienia z dniem 1 września 2005 r. szkoły podstawowej i gimnazjum w Sejnach. W przypadku, gdyby nie udało się uruchomić tych placówek w planowanym terminie, wójt gminy Sejny zobowiązał się zorganizować naukę języka litewskiego dla dzieci ze zlikwidowanych szkół - na terenie gminy Sejny - w szkole w Krasnowie.

Na planowaną zmianę sieci szkolnej wskazał również przedstawiciel samorządu gminy Puńsk. Sieć szkolna pozostanie w obecnym, niezmiennym stanie do dnia 1 września 2005 r., po tej dacie zgodnie z uchwałą Rady Gminy Puńsk planuje się likwidację Szkoły Podstawowej w Wojtokiemiach (do której uczęszcza 7 uczniów). Uchwała ta nie została jeszcze zaopiniowana przez Podlaskiego Kuratora Oświaty. Natomiast nadal trwa dyskusja dotycząca likwidacji szkoły w Przystawańcach oraz przekwalifikowania szkoły w Smolanach (na szkołę z klasami 1-3). Wójt gminy Puńsk wskazał, że gmina wydatkuje na oświatę kwotę około 4 mln 500 tys. PLN a więc o około 1 mln 500 PLN, więcej niż wynosi subwencja oświatowa. W związku z tym mimo braku rozszerzonych kryteriów wójt gminy Puńsk wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z wnioskiem o przyznanie w 2005 r. z 1% rezerwy oświatowej (od 2005 r. zmniejszonej do 0,6 %) kwoty 658 tys. PLN. Środki te miałyby zostać przeznaczone na pensje dla nauczycieli.

Jak podkreślili przedstawiciele organizacji mniejszości litewskiej w Polsce projektowany Zespół Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach, zgodnie z wcześniejszymi założeniami będzie placówką o statusie szkoły niepublicznej na prawach szkoły publicznej. Przedstawiciele społeczności litewskiej rozpoczęli przygotowywanie koniecznego statutu Zespołu. Prace te odbywają się przy współudziale Podlaskiego Kuratora Oświaty. Przedstawiciele Kuratorium podkreślili, że przygotowanie statutu do sierpnia - umożliwi uruchomienie Zespołu Szkół w Sejnach od dnia 1 września 2005 r.

W nowej placówce w Sejnach będą mogli znaleźć zatrudnienie nauczyciele ze zlikwidowanych szkół. Przedstawiciel mniejszości litewskiej zapewnił, że kwalifikacje wszystkich nauczycieli będą odpowiadać wymogom prawa oświatowego.

Przedstawiciel społeczności litewskiej poinformował, że władze Fundacji im. Biskupa Antanasa Baranauskasa „Dom Litewski”, pismem z dnia 9 lutego 2005 r., wystąpiły do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z wnioskiem o wyrażenia zgody na udzielenie zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia na budowę Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach. Podkreślił również, że Republika Litewska zapewnia wsparcie finansowe inwestycji. Jednocześnie przedstawiciele mniejszości litewskiej chcieli wiedzieć, czy od władz samorządowych gminy Sejny otrzymają subwencje oświatową, którą objęte są dzieci, które z terenu miasta i gminy trafią do Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach, w okresie od września do grudnia 2005 r. Burmistrz miasta Sejny oraz wójt gminy Sejny zadeklarowali dobrą wolę w sprawie przekazania Zespołowi Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach subwencji oświatowej na okres od września do grudnia 2005 r.

Podczas dyskusji podniesiona została sprawa deklaracji, składanych przez rodziców w sprawie nauczania języka litewskiego, o jakie wystąpił wójt gminy Sejny. W swoim zamierzeniu deklaracje miały pokazać liczbę

dzieci, dla których w przyszłym roku szkolnym konieczne będzie zorganizowanie nauczania języka litewskiego na terenie gminy Sejny. Jak wyjaśniono prośba wójta miała jedynie charakter organizacyjny i dotyczyła przekazania szacunkowych danych liczbowych. Podzespół zalecił by w przyszłości kroki takie były podejmowane przy współpracy władz samorządowych z Fundacją im. Biskupa Antanasa Baranauskasa.

3. Realizacja planów wydawniczych i programów nauczania oraz projekty wydawnicze na 2005 r.

W dziedzinie wydawnictw MENiS kontynuuje owocną współpracę z wydawnictwem "Aušra" z Puńska.

W roku 2004 r., wydano podręczniki na łączną kwotę 374 200 PLN:

- zeszyt ćwiczeń do matematyki do nauczania zintegrowanego w języku litewskim dla klasy III szkoły podstawowej, cz. 1;
- zeszyt ćwiczeń do matematyki do nauczania zintegrowanego w języku litewskim dla klasy III szkoły podstawowej, cz. 2;
- zeszyt ćwiczeń do matematyki do nauczania zintegrowanego w języku litewskim dla klasy III szkoły podstawowej, cz. 3;
- zeszyt ćwiczeń do matematyki do nauczania zintegrowanego w języku litewskim dla klasy III szkoły podstawowej, cz. 4;
- podręcznik języka litewskiego dla klasy IV, cz. 1.

Zgodnie z planami w 2005 r. planuje się wydać pięć pozycji a łączną kwotę 402.650 PLN:

- podręcznik języka litewskiego dla klasy IV, cz. 2,
- podręcznik języka litewskiego dla klasy V, cz. 1,
- polsko-litewski słowniczek terminów biologicznych dla gimnazjum,
- podręcznik metodyczny „Nauczanie języka litewskiego w kl. <?xml:namespace prefix = st1 ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarts" />6”.

Przedstawiciel MENiS poinformował, że kontrola przeprowadzona w 2004 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli wykazała brak wystarczającej liczby programów nauczania. W związku z tym MENiS planuje przeprowadzenie przeglądu funkcjonujących w szkołach programów autorskich. Po wyborze najciekawszych programów autorskich i ich weryfikacji, zostaną one wykorzystane w szkołach, w których prowadzone są zajęcia dla mniejszości narodowych i etnicznych. W przypadku, gdy w wyniku przeprowadzonej weryfikacji okaże się, że stan programów jest niezadowalający - Ministerstwo planuje przeprowadzenie szkoleń, które usprawniłyby proces opracowywania programów szkolnych. MENiS wysłał w grudniu 2004 r. do kuratorów pisemną prośbę o dokonanie analizy programów w szkołach prowadzących edukację dzieci należących do mniejszości narodowych i etnicznych. Analiza ta powinna zostać dokonana w najbliższym czasie.

W 2004 r. wydano 4 programy:

- nauczania zintegrowanego w klasach I-III szkoły podstawowej (35 738 PLN),
- nauczania języka litewskiego w klasach IV-VI (12 400 PLN),
- nauczania języka litewskiego dla LO profilowanego (18 200 PLN),
- nauczania geografii Litwy dla szkół ponadgimnazjalnych (17 300 PLN).

4. Sprawdziany i egzaminy w języku litewskim

Przedstawiciele Centralnej oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej przedstawili informacje dotyczące przeprowadzania sprawdzianów po szkole podstawowej i egzaminów po gimnazjum. Zgodnie z regulacjami prawnymi do dnia 31 sierpnia 2003 roku zostały ogłoszone informatory w językach mniejszości narodowych. Informatory były dostępne m.in. na stronach internetowych komisji egzaminacyjnych, oczym poinformowano dyrektorów szkół z językiem nauczania mniejszości.

W wyniku współpracy CKE oraz MENiS zostało wydane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 199, poz.2046). Szczegółowe regulacje znalazły się w § 33 rozporządzenia. Uczniowie szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej, w których zajęcia są prowadzone w tym języku, przystępują do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia składają dyrektorowi szkoły pisemną deklarację o przystąpieniu ucznia do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w języku danej mniejszości narodowej. Deklarację, składa się do dnia 20 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Natomiast wykaz uczniów, którzy zamierzają przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w języku danej mniejszości narodowej, dyrektor szkoły przekazuje dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej, do dnia 30 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Uczeń może zrezygnować z przystąpienia do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w języku danej mniejszości narodowej. O rezygnacji rodzice (prawni opiekunowie) ucznia, nie później niż na 3 miesiące przed terminem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, informują pisemnie dyrektora szkoły, który niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej.

W roku 2005 do sprawdzianu po szkole podstawowej w języku litewskim przystąpi 48 uczniów, natomiast do egzaminu po gimnazjum 50 uczniów, którzy wybrali tylko część matematyczno-przyrodniczą. Sprawdziany planowane są na dzień 5 kwietnia 2005 r. (drugi termin w dniu 7 czerwca) natomiast część humanistyczna egzaminu na dzień 26 kwietnia 2006 r. (drugi termin w dniu 15 czerwca), a część matematyczno-przyrodnicza na dzień 27 kwietnia 2005 r. (drugi termin w dniu 16 czerwca).

Przedstawiciele nauczycieli języka litewskiego wskazali na błędy jakie, ich zdaniem, znalazły się w arkuszach egzaminacyjnych. W wyniku dyskusji ustalono, że wszelkie wątpliwości mają zostać zgłoszone do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Wnioski:

Ad 1.

1. Informacja dotycząca zasad finansowania oświaty mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce przekazana w trakcie spotkania została zaakceptowana przez uczestników posiedzenia.

Ad 2.

2. Podzespół pozytywnie ocenił działania władz samorządowych powiatu sejneńskiego zmierzające do budowy liceum w Puńsku. Podzespół, nawiązując do zobowiązań jakie zapadły na posiedzeniu Zespołu do Spraw Mniejszości Narodowych, które odbyło się w dniu 10 lutego 2005 r. w Warszawie, przypomniał przedstawicielom społeczności litewskiej o prośbie dotyczącej przekazania do końca marca br. propozycji, które miałyby się znaleźć w części 43 budżetu państwa na rok 2006. Jednocześnie zapewniono, że środki na budowę liceum w Puńsku, przekazane w piśmie władz powiatu Sejny do MSWiA, zostaną zgłoszone do projektu budżetu na rok 2006.

3. Burmistrz miasta Sejny oraz wójt gminy Sejny zadeklarowali dobrą wolę w sprawie przekazania subwencji oświatowej (na okres od września do grudnia 2005 r.), przypadającej na dzieci, które będą uczęszczać do Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach.

4. Podzespół apeluje o dalszą współpracę przedstawicieli organizacji mniejszości litewskiej, Podlaskiego Kuratorium Oświaty oraz burmistrza Sejn przy konstruowaniu statutu Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach.

5. Władze samorządowe gminy Sejny i miasta Sejny oraz Fundacja im. Biskupa Antanasa Baranauskasa „Dom Litewski” w Sejnach zobowiązały się do wzajemnego informowania się o przepływie dzieci między szkołami.

6. MSWiA poprze wniosek Fundacji im. Biskupa Antanasa Baranauskasa „Dom Litewski” w Sejnach do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia na realizację inwestycji polegającej na budowie Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania w Sejnach.

Ad 3.

7. Podzespół docenia zaangażowanie i pracę twórców podręczników i programów nauczania, jednocześnie pozytywnie oceniając działania MENiS oraz wydawnictwa "Aušra".

Ad 4.

8. Przedstawiciele Centralnej oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej zapewnili, że tłumaczenia arkuszy egzaminacyjnych są konsultowane ze specjalistami z Litwy i będą systematycznie doskonalone.

Dobiesław Rzemieniewski
Naczelnik Wydziału
Mniejszości Narodowych i Etnicznych
DWRoMNiE MSWiA

Danuta Głowacka-Mazur
Sekretarz Zespołu

[Powrót](#)

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom](#)
